

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595 XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת בכירה שושנה ברגר

התובעים:

1. XXX ת"ז XXX
2. XXX ת"ז XXX
3. XXX ת"ז XXX
4. XXX (קטינה) ת"ז XXX

נגד

הנתבעים:

1. XXX ת"ז XXX
2. XXX ת"ז XXX
3. XXX ת"ז XXX
4. XXX ת"ז XXX
5. XXX ת"ז XXX

פסק דין

בפניי בקשה לסילוק על הסף של תביעה נזיקית.

הצדדים:

1. התובעים הינם אב, מר XXX (להלן: "התובע") ו-3 מילדיו (אחת קטינה והיתר בגירים) אשר נולדו לו במסגרת נישואיו לגב' XXX (להלן: "פלונית"). כל התובעים יחד ייקראו להלן: "התובעים".
2. הנתבעים הינם בת נוספת של התובע ופלונית (הנתבעת מס' 5), אחיה של פלונית (הנתבעים מס' 1, 2, 3) ואמה של פלונית (הנתבעת מס' 4). כל הנתבעים יחד ייקראו להלן: "הנתבעים".
3. להשלמת התמונה יצוין כי בין פלונית לתובע מתנהלים הליכים משפטיים בפניי למן יום ה-7.9.16 (ההליכים הנוכחיים).

השתלשלות ההליך:

4. ביום 10.10.18 הוגשה התובענה נשוא ענייננו לבית המשפט השלום ב-XXX בעילה נזיקית- נזקי גוף ונזק נפשי, במסגרתה נטען כי הנתבעים כבני משפחתה של פלונית, הפעילו השפעתם עליה, וכך מנעו ממנה להיזקק לטיפול תרופתי ונפשי להם נזקקה, לאור מחלת הנפש בה לקתה. עוד נטען כי כתולדה של התנהגות פלונית הקיצונית תחת מחלתה הלא מטופלת (בשל מחדלי הנתבעים) נגרמה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595 XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

- מצוקה נפשית לתובע ושניים מילדיו שנוקקו לטיפול פסיכולוגיים, וכן נגרמו לתובעים הוצאות שונות, רפואיות ומשפטיות, בעילה של עוולת הרשלנות, לשיטת התובעים.
5. ביום 25.4.19 ניתנה החלטתו של כב' השופט יואב פרידמן, לפיה הועברה התובענה לבית המשפט לענייני משפחה. בהמשך הועברה התובענה לטיפול (נוכח העובדה כי ההליכים בין התובע לפלונית מתנהלים בפניי, כאמור לעיל).
6. ביום 29.5.19 הוגש כתב הגנה.
7. ביום 12.1.20 הוגשה בקשה בהסכמה לביטול הדיון עד למתן החלטה בבקשת התובע לפסילת בית המשפט בכל התיקים המתנהלים בינו לבין פלונית. בו ביום ניתנה החלטתי לפיה הדיון בתיק נדחה עד למתן החלטה בבקשת התובע.
8. ביום 31.5.20 ניתנה החלטתי לפיה החלטה בבקשת הפסלות ניתנה עוד ביום 20.2.20, ועל כן קבעתי מועד לדיון ליום 4.11.20.
9. ביום 4.11.20 התקיים דיון במעמד הצדדים, בסיומו ניתנה החלטתי לפיה הצדדים יסכמו בכתב בסוגיית הבקשה לסילוק על הסף, ונקצבו מועדים להגשת הסיכומים.
10. ביום 3.12.20 הגישו הנתבעים סיכומים מטעמם (להלן: "סיכומי הנתבעים"). ביום 6.1.21 הגישו התובעים סיכומים מטעמם (להלן: "סיכומי התובעים"). משכך, ניתן כעת פסק הדין.

טענות הצדדים:

טענות הנתבעים:

11. לטענת הנתבעים, יש לסלק את התובענה על הסף נוכח הטעמים כדלקמן:
- א. התובע עושה שימוש פסול בהליכי משפט- התובע שם לעצמו למטרה למוטט כלכלית את הנתבעים במטרה שאלו יפעילו לחצים על פלונית על מנת שהיא תמשוך את תביעתה הרכושית המתנהלת בין התובע לפלונית.
- ב. פלונית אינה חסויה וזכותה להחליט על חייה. פלונית מעולם לא הוכרזה כחולת נפש ומעולם לא מונה לה אפוטרופוס לצורך קבלת החלטות, ועל כן היא ורק היא אחראית על מעשיה. גישת בית המשפט היא לצמצם כל פגיעה בעצמאותו ובאוטונומיה האישית של האדם על גופו. הנתבעים מכבדים את רצונה של פלונית להחליט על חייה ולקבוע את גורלה. זכותה לקבוע

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595-XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

לעצמה האם ללכת לרופא כזה או אחר והאם לקחת תרופה כזו או אחרת. הנתבעים היו יכולים רק להמליץ לה ולהביע את דעתם, וזו יכולה לקבלה או לא.

ג. הנתבעים מעולם לא אמרו לפלונית לקחת או לא לקחת תרופות, כל "חטאם" היה שהם דאגו לבת משפחתם בכך שניסו למנוע מהתובע מלערער את נפשה ובריאותה של פלונית בהליך הגירושין הקשה בו מצויים התובע ופלונית, כאשר התובע מתעלל בפלונית.

ד. העדר יריבות- לנתבעים אין כל קשר ישיר ו/או עקיף לסכסוך בין התובע לפלונית. התביעה נסובה סביב הסכסוך בין התובע ופלונית. התובעים אינם מציגים כל קשר ישיר או עקיף ואינם מצליחים לקשור את הנתבעים לתביעה כיריבים. כל טענות התובעים כנגד פלונית צריכות להיות מופנות כלפיה, ואין כל קשר לנתבעים.

ה. העדר ראיות- התובעים לא הביאו ראשית ראיה ולא חו"ד רפואית שתוכיח כי התובעים נדרשים לטיפול פסיכולוגי לאור כך שפלונית לא נטלה כדורים. אין מאחורי כתב התביעה ראיות, אף לא לכאורה. לא התקיימו הרכיבים הנדרשים להוכחת עוולת הרשלנות ולהוכחת עוולת אחריות משתף ומשדל.

ו. דחיית עוולת הרשלנות- לנתבעים לא קמה חובת זהירות כלפי פלונית, שכן מדובר באישה בשנות ה-XX לחייה, עצמאית וכשירה משפטית. לא נגרם לתובעים כל נזק, ואם נגרם הרי שעליהם להלין על עצמם בלבד, שכן היה עליהם לפעול בכל הדרכים האפשריות לרבות פנייה לבית המשפט לצורך התערבות פסיכיאטרית ו/או מינוי אפוטרופוס.

ז. דחיית עוולת האחריות משתף ומשדל- אין די בציטוט החוק כדי להראות קשר לוגי וענייני בין המעטפת החוקית לבין נסיבות מקרה זה, ומשלא הוכחו הטענות המשפטיות למקרה דנן הרי שזו נותרה כטענה מביכה ותו לא.

ח. התובע גורר את ילדיו לסכסוך- שיקול הדעת של התובע לקוי והוא אינו נוהג כאב סביר שכן לא רק שהוא הגיש את התביעה בשמה של הקטינה אלא שהוא גם מביא אותה לדיונים בבית המשפט, דבר שלא יעלה על הדעת, והתפרצותה של הקטינה בדיון האחרון מוכיחה את הנזק שהתובע עושה לה.

ט. חוסר תום הלב של התובע וניסיון לחמוק מאיזון משאבים הוגן- התובע עושה כל שאל ידו בכדי להתיש את כוחה הנפשי והפיזי של פלונית בתקווה שזו תתייאש באמצעות הפעלת לחצים פסולים על אחיה, ילדיה ואמה. כל מטרת התביעה היא לגרום לפלונית לחזור בה מדרישותיה בתביעה הכספית המתנהלת בין התובע ופלונית.

י. מדובר בתביעה משוללת כל עילת תביעה, טורדנית וקנטרנית.

יא. הנתבעים עתרו לדחות את התביעה על הסף ולחייב את התובעים בהוצאות משפט בסכומים מוגברים לאור חומרת מעשיו של התובע ושימוש בהליכים משפטיים כאמצעי לחץ ומניפולציה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595 XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

טענות התובעים:

- 1
- 2
- 3 12. לטענת התובעים, יש לדחות את בקשת הנתבעים לסילוק התביעה על הסף לאור הנימוקים
- 4 כדלקמן:
- 5 א. אין עסקינן בסיפורם של התובע ופלונית אלא בנזקים שנגרמו על ידי הנתבעים לתובעים בכך
- 6 שהנתבעים מנעו מפלונית לגשת לטיפול הפסיכיאטרי שיכול היה להביא לריפוי או לפחות
- 7 להקלת מצבה הקשה ולמניעה או הקטנה משמעותית של הנזק לתובעים.
- 8 ב. פלונית הינה קורבן למעשי ומחדלי הנתבעים, היא חסרת תובנה עצמית, ולכן אינה יכולה
- 9 להימנות ביניהם.
- 10 ג. אין קשר בין ההליך לאיזון משאבים לבין ההליך כאן, ואין כל זיקה בין שני ההליכים. העובדה
- 11 שפלונית לא צורפה להליך מעידה על כך שלא היה ברצונו של התובע להפעיל עליה לחץ כלשהו.
- 12 ד. כפי העולה מגילוי המסמכים התברר כי מרבית הנתבעים ניצלו את חוסר תובנתה של פלונית
- 13 והוציאו ממנה כספי חסכוניות רבים. כספים אלו היוו מניע ברור לפעולותיהם של הנתבעים
- 14 להרס משפחתם של התובע ופלונית, מניע שחייב להיחשף ולהיחקר בדיון ובחקירת הצדדים
- 15 ומחייב את דחיית הבקשה לסילוק התביעה על הסף.
- 16 ה. התובע אינו מקיים ניכור הורי. הוא פועל נגדו בתמיכה וחיזוק הקשר בין הילדים לאמם
- 17 למרות שחלתה במחלה קשה שפוגעת בכולם.
- 18 ו. הנתבעים אינם מוסמכים להורות לפלונית שלא לקחת תרופות אותם קבעו לפחות 6
- 19 פסיכיאטרים ובפרט כאשר מומחה בית המשפט התריע בחו"ד כי אי נטילת התרופה
- 20 הפסיכיאטרית מעמידה את פלונית ואת הסובבים אותה לרבות ילדיה בסכנת חיים ממשית
- 21 וקטלנית. עובדה זו לבד מצדיקה את דחיית הבקשה לסילוק התביעה על הסף. חו"ד מומחה
- 22 בפסיכיאטריה מטעם בית המשפט מהווה את הבסיס הנדרש כראיה התחלתית לבירור
- 23 התובענה לגופה, ללא סילוקה על הסף.
- 24 ז. פסיקתו של כב' השופט זיתוני מיום 26.12.17 בתיק 41598-11-16 שהתנהל בין פלונית לתובע
- 25 חושפת את השקר בטענת הנתבעים בעניין ההתעללות הכלכלית, שקר המחייב את חשיפתו
- 26 בדיון תוך דחיית הבקשה למחיקת התביעה על הסף.
- 27 ח. עולים חילוקי דעות במישור העובדתי בין הצדדים, אשר יש לבררם במסגרת הדיונית, כמו גם
- 28 טענות סותרות שמעלים הנתבעים, וכבר מטעמים אלו אין לדחות על הסף את התובענה.
- 29 ט. קיום היריבות בין הצדדים- הנתבעים הם אכן צד לסכסוך.
- 30 י. כתב התביעה מלא בהוכחות עובדתיות, הרבה מעבר לראשית ראייה, הנדרשת כדי לקיים
- 31 בתביעה דיון לגופו של עניין ולא לסלקה על הסף, לרבות חו"ד פסיכיאטריות מיום 26.5.17
- 32 ומיום 27.6.17 (נספחים י"ג- י"ד לתביעה), האישור הרפואי מפרופ' XXX מיום 15.8.13
- 33 (נספח "ב" לתביעה), מרשמים רפואיים (נספחים "ה-ו" לתביעה), סיכום העברה זמני ומכתב
- 34 שחרור מביה"ח XXX (נספחים "ז"-ח" לתביעה), מכתב מיום 21.3.17 מד"ר XXX (נספח

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595-XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

1 "ט" לתביעה), הודעת מסרון בדבר אי נטילת הכדור (נספח "טז" לתביעה), הקלטות רבות של
2 הזוועה בבית (רשימה חלקית מפורטת בסעיף 17 לתביעה).
3 יא. כל יסודות העוולות נשוא כתב התביעה התקיימו: עוולת הרשלנות ועוולת האחריות של
4 משתף ומשדל. אין שיקולי מדיניות משפטית המגבילים את חובת הזהירות. קיימת חובת
5 זהירות קונקרטיית שכן מדובר בקרובי משפחה וכן מדובר באישה חולה מאד הלוקה בנפשה
6 שאינה מודעת בשל מחלתה לחומרת מצבה הנפשי ולעצם מחלתה הנפשית. קיים קשר סיבתי
7 חזק בין מעשי ומחדלי הנתבעים לבין החמרת מצבה הנפשי של פלונית.
8 יב. השתתפות ילדי התובע ופלונית בהליך הייתה החלטה של אנשים בגירים, למעט הקטינה אשר
9 הצטרפה להליך לאחר שראתה איך פלונית גוזרת חוטי חשמל ועומדת להתחשמל למוות לנגד
10 עיניה.
11 ג. התביעה הוגשה בתום לב.
12 יד. קיימת יריבות משפטית בין הצדדים וקיימת גם עילת תביעה, וזאת לנוכח התנהגותם של
13 הנתבעים ומעשיהם כלפי פלונית אשר גרמו לנזקים.
14 טו. על פי ההלכה סילוק תובענות על הסף צריך להיעשות בזהירות רבה ורק במקרים חריגים
15 ונדירים. נסיבות המקרה דן אינן מהוות את הנסיבות הקיצוניות והדרסטיות בהן על בית
16 המשפט להורות על סילוק התביעה על הסף.
17 טז. לפיכך, עתרו התובעים לדחות את הבקשה לסילוק התובענה על הסף.

דיון:

13. כידוע, "הלכה פסוקה, מושרשת וידועה היא, כי בית המשפט לא ייעתר בנקל לבקשה לסילוק
תביעה על הסף. סילוק על הסף הוא סעד חריף ונוקשה, השמור אך למקרים חריגים, שבהם ניתן
לצפות מראש, בהסתברות גבוהה, כי אף אם ינוהל ההליך במלואו – לא יהיה בכך כדי להביא
לתובע את מבוקשו" (ראו: רע"א 2026/20 הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל תחתון נ' יצחק
קוך [פורסם בנבו] (12.10.20) בפסקה 10).
14. יחד עם זאת, סבורני כי המקרה דן הינו אחד המקרים החריגים שבהם יש הצדקה להורות על
דחיית התובענה על הסף. ובמה דברים אמורים?
15. כבר נפסק כי "בכל הנוגע לענייני המשפחה, יש להשתמש בעוולות הנזיקיות במשורה, וכל אימת
שלא קיימים דינים אחרים ועילות אחרות קרובות יותר, בהן ניתן להשתמש על מנת להגיע
לתוצאה הצודקת והראויה..." (ראו: עמ"ש (חי') 33044-04-13 נ.ר. נ' א.א. [פורסם בנבו]
(16.2.2014)). ראו לעניין זה גם: עמ"ש (חי') 27629-10-19 א' ג' נ' ב' ג' [פורסם בנבו] (20.8.20)
בפסקאות 57-58. (ההדגשה שלי- ש.ב.).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595-XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

16. יפים לענייננו דברי כב' השופטת ג'מילה ג'בארין כליפה בתמ"ש (נצ') 16866-04-11 א.ה. נ' ד.ה. [פורסם בנבו] (31.10.17) בפסקה 65: "...סבורני, כי יש להתייחס "אחרת" לתביעות נזקין, בפרט תביעות לשון רע, ולצמצם את חזירת תביעות אלה – במשורה ובזהירות, למרחב המשפחתי...יש לזכור כי לבית משפט לענייני משפחה יש כלים מיוחדים לבחון סכסוך משפחתי המונח בפניו זאת נוכח טיבו וטבעו של התא המשפחתי, ומשכך על בית משפט לבדוק אם בחינת התביעה שבפניו על פי דיני הנזיקין היא הדרך הנכונה והראויה או שמא בדיקה זו תהיה חסרה ורב בה הנזק על התועלת" (ההדגשות שלי- ש.ב.).

17. לעניין סילוק תביעה על הסף מחמת העדר עילה, בית המשפט העליון עמד לאחרונה על ההלכה בסוגיה זו ברע"א 6285/20 טמפלרים בשרונה בע"מ נ' שירת הקרן בע"מ [פורסם בנבו] (23.11.20) בפסקה 9 להחלטתה של כבוד השופטת יעל וילנר: "כלל נקוט הוא בידינו כי אין לסלק תביעה על הסף מחמת היעדר עילה, אלא אם ברור כי אין אפשרות, ולו קלושה, כי התובע יצליח בתביעתו ויזכה בסעד המבוקש (ראו: רע"א 3910/19 ש.ח. פארק פיתוח וגינון (1986) בע"מ נ' עיריית מעלות, פסקה 5 (10.7.2019) [פורסם בנבו]; רע"א 4229/19 עיזבון ויורשי המנוח אמארה נ' אמארה, פסקה 4 (19.7.2019) [פורסם בנבו]; רע"א 6648/19 Smiths Detection LLC נ' ווטאירפול הנדסה בע"מ, פסקה 15 (30.4.2020) [פורסם בנבו])". (ההדגשה שלי- ש.ב.).

18. ראו גם: רע"א 1383/07 חברת שמעון צרפתי בע"מ נ' שתולים מושב עובדים להתיישבות שיתופית בע"מ [פורסם בנבו] (14.4.10) בפסקה 18 לפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן: "פרשת התביעה מגלה עילה אם התובע, בהנחה שיוכיח את העובדות הכלולות בתביעתו, זכאי יהיה לקבל את הסעד המבוקש על ידו" (ע"א 109/49 חברה להנדסה ולתעשייה בע"מ נ' מזרח שירות לביטוח, פ"ד ה' 1585, 1591 (1951); רע"א 9801/05 עזבון המנוח עזרא הראל ז"ל נ' לאומי פיא חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ [פורסם בנבו], 26.2.2006); אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 171 (מהדורה עשירית, 2009)). "שאלת קיומה של עילה אינה נוגעת ישירות להוכחות שיובאו במשפט. הבחינה של קיום עילה נעשית אך ורק על יסוד האמור בכתב התביעה" (רע"א 3312/04 אשורנס גנרל דה פרנס נ' הכונס הרשמי בתפקידו כמפרק בנק הצפון אמריקה, פס' 11 לפסק דינו של השופט גרוניס [פורסם בנבו], 26.10.2005)). מכאן שמחיקת תובענה על הסף מחמת העדר עילת תביעה תעשה במקום שברור וגלוי על פני הדברים שאין בידי התובע כל סיכוי להשיג את הסעד המבוקש. כאשר אנו בוחנים בקשה לסילוק תביעה על הסף עלינו "לפלס דרכו בין אינטרסים נוגדים - נוגדים לא רק בין בעלי הדין אלא גם מבחינת המדיניות השיפוטית. מחד גיסא, עשיית צדק מחייבת פתיחתם של שערי משפט; מאידך גיסא, צדק הוא גם מניעתם של הליכי סרק, הטרדת בעלי הדין שכנגד והעמסת יומנו של בית המשפט. מכאן הזהירות הנדרשת..."

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595-XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

19. סבורני כי המקרה דנן הוא אחד מאותם מקרים בהם אין כל סיכוי – על פי הנטען בכתב התביעה – להשיג את הסעד המבוקש. לא נראה שאם יוכחו העובדות הכלולות בכתב התביעה קיים כל סיכוי שהתובעים יזכו בסעד המבוקש. במצב דברים זה, ניתן לומר כי התביעה אינה מגלה עילה.

20. מובהר כי במקרה דנן, מבססים התובעים את עילת תביעתם על עוולת הרשלנות ועל עוולת האחריות של משתף ומשדל.

21. לעניין עוולת הרשלנות, הרי שהאחרונה קבועה בסעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] ויסודותיה כוללים, חובת זהירות, התרשלנות, ונזק שנגרם כתוצאה מההתרשלנות.

22. הלכה היא כי: **"יסוד חובת הזהירות נחלק בפסיקה לשני היבטים – חובת זהירות מושגית וחובת זהירות קונקרטית – הנבחנים לפי מבחן הצפיות, הכולל הן צפיות טכנית (היכולת לצפות) והן צפיות נורמטיבית (הצורך לצפות). בהתייחס לחובת הזהירות המושגית, יש לשאול אם אדם סביר צריך היה לצפות את התרחשות הנזק, בהתחשב בסוג המזיק, סוג הניזוק, סוג הפעילות וסוג הנזק; חובת הזהירות הקונקרטית עניינה לא בבחינה כללית-קטגורית, אלא ביחס לנסיבות הספציפיות של המקרה העומד למבחן. הכלל הוא כי מקום שהנזק צפוי מבחינה פיזית, חובה לצפותו מבחינה נורמטיבית, אלא אם כן קיימים שיקולים של מדיניות משפטית המצדיקים צמצום החובה או שלילתה (ראו: ע"א 4486/11 פלוני נ' פלוני, [פורסם בנבו] בפסקאות 10-11 (15.7.2013) (להלן: עניין פלוני); ע"א 878/06 טרויהפט נ' עטיה, [פורסם בנבו] בפסקאות 30-33 (4.1.2009) (להלן: עניין טרויהפט); ע"א 243/83 עיריית ירושלים נ' גורדון, פ"ד לט(1) 113, -137 (1985) (להלן: עניין גורדון); ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית, בית שמש, פ"ד לז(1) 113, 122-130 (1982) (להלן: עניין ועקנין))" (ראו: ע"א 8146/13 ד"ר סולימאן ג'ושה נ' בית החולים אלדג'אני (בפירוק) [פורסם בנבו] (21.7.16) בפסקה 15 לפסק-דינה של השופטת ענת ברוך).**

23. במקרה שלפנינו לא קמה לטעמי חובת הזהירות המושגית. אינני סבורה כי בין הצדדים מתקיימת זיקה שתבסס את חובת הזהירות. לא מצאתי כל בסיס נורמטיבי ליצירת זיקה בין הצדדים שתקים את חובת האחריות של הנתבעים כלפי התובעים.

24. ראו דברי כב' השופטת עפרה גיא בפסק דינה שניתן בתמ"ש (אשד') 14-12-52292 א.ג. נ' א.ק. [פורסם בנבו] (6.4.20): **"...הסקת מסקנה גורפת על דבר קיומה של אחריות בין הצדדים תוביל בהכרח למסקנה כי כל בן משפחה, מכל דרגת קרבה שהיא, נושא באחריות נזיקית לכל עוולה שיבצע כלפי בן המשפחה האחר. הכרה גורפת בקיומה של אחריות במישור היחסים שבין הצדדים**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595 XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

עשויה להוביל ל'שיתוק' היחסים המשפחתיים; לחדירה ולפגיעה במערכת היחסים המשפחתית המורחבת עד כדי הפיכת המשפחה ל'משפחה מתגוננת'. בזהירות אומר כי הכרה באחריות שכזו מבלי שהדבר יעוגן בדין יביא להרחבה מסוכנת של דיני הנזיקין לתחום דיני המשפחה ועלולה לגרום לכך שבני משפחה קרובים ימנעו מלסייע אחד לשני בעת הצורך...מהם, אם כן, השיקולים המיוחדים, שיש להביאם כדי להצדיק את שלילת קיומה של חובת הזהירות המושגית לעניין אחריותה של הנתבעת כלפי התובעים? בראש וראשונה, חשיבותה של המערכת המשפחתית והחשש כי הטלת אחריות בין בני משפחה מהמעגל הרחב יותר (בשונה מהאחריות שניתן להחיל במקרים המתאימים על מערכת היחסים שבין בני זוג או הורים וילדיהם) תפגע במרקם היחסים המשפחתי. שנית, הרתעת יתר והטלת חבות בלתי סבירה על בני המשפחה המורחבת לנקוט באמצעי זהירות בלתי סבירים שמא התנהגותם תפגע במי מבני המשפחה המורחבת...שלישית, החשש מהצפתם של בתי המשפט מתביעות בין בני משפחה מהמעגל הרחב יותר, שמא בגין כל אמירה; מעשה או מחדל יהיו חשופים לתביעה מכוח עוולת הרשלנות, מה שיוביל להצפת בתי המשפט בתביעות בין בני משפחה במעגלים הרחבים יותר. תוצאה שאינה רצויה כלל וכלל. בנוסף, הטלת מעמסה כספית על בני המשפחה המורחבת ויצירת חבות בלתי הגיוניות במישור היחסים בתוך המשפחה. מכלל השיקולים שמניתי לעיל מצאתי כי הנתבעת לא חבה בחובת זהירות מושגית כלפי התובעים."

כך, בענייננו. סבורני כי לא קיימת חובת זהירות מושגית במישור היחסים שבין הצדדים.

25. למעלה מן הצורך, אוסיף כי להשקפתי, אף לא קיימת חובת זהירות קונקרטית בנסיבות המסוימות של המקרה. אין חולק על כך כי לא הוגבלה כשרותה המשפטית של פלונית (לא מונה לה אפוטרופוס לא לגוף ולא לרכוש, והיא מעולם לא הוכרזה כפסולת דין). עומדת לה זכותה לאוטונומיה על גופה, במסגרתה היא זכאית לעשות כרצונה בכל הנוגע לקבלת טיפול רפואי או נטילת תרופות, ולנתבעים אין כל מעמד ו/או זכות להתערב באוטונומיה שלה.

26. בנסיבות אלו, כתב התביעה אינו מגלה עילה בכל הנוגע לעוולת הרשלנות.

27. זאת ועוד, אינני מוצאת כי התביעה מגלה עילה בכל הנוגע להטלת אחריות אישית בנזיקין מכוח סעיף 12 לפקודת הנזיקין על הנתבעים בענייננו.

28. נפסק כי: "...סעיף 12 לפקודת הנזיקין מצוי בפרק ההוראות הכלליות של הפקודה, הוא פרק ב', שכותרתו "זכויות וחבויות בנזיקין". בהשאלה מן הדין הפלילי ניתן לומר כי סעיף 12 לפקודה עוסק בסוג של "שותפים לדבר עוולה" והוא מבקש להרחיב את מעגל החייבים באחריות נזיקית גם אל עבר מי ששיתף עצמו במידה כזו או אחרת במעשה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595-XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

העוולה שאותה ביצע המעוול העיקרי (ראו ע"א 407/89 צוק אור בע"מ נ' קאר סקיוריטי בע"מ, פ"ד מח(5) 661, 697 (1994) (להלן: עניין צוק אור)). וכך קובע הסעיף: "לענין פקודה זו, המשתף עצמו, מסייע, מייעץ או מפתה למעשה או למחדל, שנעשו או שעומדים להיעשות על ידי זולתו, או מצווה, מרשה או מאשר אותם, יהא חב עליהם". הוראה זו משקפת עקרון כללי שאומץ בדין הנזיקין הישראלי ולפיו מי ששיתף עצמו במעשה או מחדל עוולתיים שנעשו או עומדים להיעשות על-ידי זולתו, באחת הדרכים המפורטות בסעיף, יישא אף הוא באחריות נזיקית לאותם מעשים... ואכן, לאורך השנים, לא נעשה שימוש תכוף מדי בהוראה זו להטלת אחריות בנזיקין ובאותם המקרים שבהם נדרש בית המשפט לפרשה ניתן לה בדרך כלל פירוש מצמצם ואף הודגש כי הטלת אחריות בנזיקין מכוח הוראת סעיף 12 צריך שתעשה באופן זהיר ומבוקר (עניין בית שוקן, פסקה 21), על מנת שלא נמצא עוקפים או משבשים הסדרים אחרים של המשפט הפרטי בדרך של התערבות בלתי ראויה בהם (ראו ע"א 313/08 נשאיבי נ' רינראוי, פסקאות 7 ו-8 לפסק דינו של המשנה לנשיאה א' ריבלין ופסקה 3 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל [פורסם בנבו] (1.8.2010) (להלן: עניין נשאיבי))." (ראו: ע"א 3024/10 ג'ק ויינר נ' גבריאל מויאל [פורסם בנבו] (2.4.13) בפסקה 26 לפסק דינה של השופטת (כתוארה דאז) א' חיות). (ההדגשות שלי- ש.ב.).

29. במקרה דנא, ברי כי כל עוד לא נתבעה ו/או אף נטענה במסגרת הליך זה (או אחר) בפניי, ביצוע עוולה כלשהי מצד המעוול העיקרי (פלוגית כלל איננה נתבעת בתובענה), ממילא לא ניתן לדון כלל בטענה בדבר אחריותם של הנתבעים על פי סעיף 12 הנ"ל.

30. בנסיבות אלו, כתב התביעה גם אינו מגלה עילה בכל הנוגע להטלת אחריות אישית בנזיקין מכוח סעיף 12 לפקודת הנזיקין.

31. אי לכך, באיזון בין חובתו של בית המשפט לעשות צדק המחייבת פתיחתם של שערי משפט, לבין מניעתם של הליכי סרק, הטרדת בעלי הדין שכנגד והעמסת יומנו של בית המשפט, נראה כי במקרה הנדון יש מקום למנוע ניהולו של הליך סרק הכרוך בהשקעת משאבים.

32. נוכח כל האמור והמפורט, אני מוצאת בנסיבות עניינינו יש הצדקה להיעתר לבקשה ולהורות על דחיית התובענה על הסף וכך הנני מורה.

סוף דבר:

33. על כן, הנני דוחה את התביעה על הסף.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-10-22595-XXX ואח' נ' XXX ואח'

תיק חיצוני:

34. נוכח התוצאה, הנני מחייבת את התובעים בהוצאות הנתבעים בסך 7,500 ₪ בצירוף מע"מ, אשר ישולמו תוך 30 יום, שאם לא כן, יישא הסכום הפרשי ריבית והצמדה כחוק עד למועד התשלום המלא בפועל.

35. פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת כל פרט מזהה, תיקוני הגהה ועריכה.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור התיק שבכותרת.

ניתן היום, ו' אייר תשפ"א, 18 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

שושנה ברגר,
שופטת בכירה